

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, e-pasts pasts@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 31-1

(Prot. Nr. 34, 5.§)

2026. gada 18. jūnijā
Par lietas izpētes izbeigšanu

Lieta Nr. TL/2.2-6/25/3
“Par NTPAL 5. panta ceturtās un piektās daļas pārkāpumu SIA “RIMI LATVIA” darbībās”

Konkurences padome (turpmāk – KP) 09.10.2025., pamatojoties uz Konkurences likuma (turpmāk – KL) 8. panta pirmās daļas 1. punktu un Negodīgas tirdzniecības prakses aizlieguma likuma (turpmāk – NTPAL) 4. panta pirmo un otro daļu, pieņēma lēmumu ierosināt lietu Nr. TL/2.2-6/25/3 *“Par iespējamo Negodīgas tirdzniecības prakses aizlieguma likuma 5. panta ceturtās un piektās daļas pārkāpumu SIA “RIMI LATVIA” darbībās”* (turpmāk – Lieta).¹

Lietas izpētē KP ieguva un analizēja informāciju, lai pārbaudītu vai Lietas dalībnieka SIA “RIMI LATVIA”, reģistrācijas Nr. 40003053029 (turpmāk – Rimi) darbībās ir konstatējamas NTPAL 5. panta ceturtajā un piektajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpuma pazīmes.

Lietas izpētē KP pārbaudīja Rimi sniegto informāciju par norēķiniem ar lauksaimniecības un pārtikas preču piegādātājiem par laika periodu no 01.01.2022. līdz 30.09.2024., aptverot gada periodu no jūnija līdz septembrim, attiecībā par realizētām precēm svaigu augļu, dārzeņu un ogu kategorijā (kartupeļiem, kāpostiem, burkāniem, bietēm, sīpoliem, gurķiem, tomātiem, āboliem un zemenēm), kā arī pārbaudīja Rimi sniegto informāciju par sadarbību ar lauksaimniecības un pārtikas preču piegādātājiem. Lai pārbaudītu Rimi sniegto informāciju, KP ieguva informāciju arī no vietējiem un ārvalstu lauksaimniecības un pārtikas preču piegādātājiem, kas piegādā preces Rimi.

Izvērtējot Lietas materiālus, KP

¹ 09.10.2025. Padomes sēdes protokola izraksts Nr. 49, 4. §.

konstatēja:

Rimi iepērk lauksaimniecības un pārtikas preces un nodarbojas ar nespécializētu galvenokārt pārtikas, dzērienu vai tabakas mazumtirdzniecību (NACE 47.11, versija 2.1) (Datu avots: VID, CSP, ZO.LV), līdz ar to Rimi ir NTPAL subjekts.

NTPAL 2. pants nosaka, ka likuma mērķis ir aizliegt negodīgu tirdzniecības praksi visā lauksaimniecības un pārtikas preču piegādes ķēdē, kā arī nepārtikas preču mazumtirgotāju iepirkuma varas izmantošanu pret piegādātājiem. NTPAL 5. panta ceturtajā daļā ir noteikts, ka *“Pircējam, sadarbojoties ar lauksaimniecības un pārtikas preču piegādātāju, ir aizliegts piemērot netaisnīgus un nepamatoti garus termiņus norēķiniem par piegādātajām lauksaimniecības un pārtikas precēm: ātrbojīgām precēm — ilgākus par 30 dienām pēc to piegādes, bet precēm, kas nav ātrbojīgas, — ilgākus par 60 dienām pēc to piegādes.”* un 5. panta piektajā daļā ir noteikts, ka: *“Lauksaimniecības un pārtikas preču mazumtirgotājam, sadarbojoties ar ražotāju vai ražotāju kooperatīvo sabiedrību, ir aizliegts piemērot netaisnīgus un nepamatoti garus termiņus norēķiniem par svaigiem dārzeņiem un ogām, kas vienā kalendāra nedēļā tiek piegādāti vismaz trīs reizes, — ilgākus par 20 dienām pēc to piegādes, ja vien lauksaimniecības un pārtikas preču mazumtirgotājs ar ražotāju vai ražotāju kooperatīvo sabiedrību nav rakstveidā vienojušies par citu norēķinu termiņu, ciktāl tas nav pretrunā ar šā panta ceturtais daļas prasībām.”*

Minētie aizliegumi paredz, ka lauksaimniecības un pārtikas preču pircējam, ir aizliegts piemērot netaisnīgus un nepamatotus norēķinu termiņus par piegādātiem svaigiem dārzeņiem un ogām, kā arī ātrbojīgām precēm. Tas ietver arī aizliegumu kavēt maksājumus par piegādātajām precēm. Šāds aizliegums noteikts, jo maksājumu kavējumi par lauksaimniecības un pārtikas produktiem, tostarp maksājumu kavējumi par ātrbojīgiem produktiem negatīvi ietekmē lauksaimniecības un pārtikas preču piegādātāja ekonomisko dzīvotspēju, to nekādi nekompensējot², tāpēc šāda prakse ir aizliegta.

KP izvērtēja Rimi sniegto informāciju un paskaidrojumus par sadarbību ar lauksaimniecības un pārtikas preču piegādātājiem un ieguva papildu informāciju un skaidrojumus no lauksaimniecības un pārtikas preču piegādātājiem, lai pārbaudītu Rimi sniegto informāciju un objektīvi izvērtētu Rimi rīcības atbilstību NTPAL noteikumiem par norēķinu termiņiem:

- 1) izvērtējot Rimi iesniegtos dokumentus, kas apliecināja gan lauksaimniecības un pārtikas preču piegādes, gan norēķinus par piegādātajām precēm, KP secināja, ka pārbaudītajā periodā no veiktajiem norēķiniem 0,5403 % tika pārsniegts norēķinu termiņš, kas kopā bija vismaz 14 gadījumi sadarbībā ar 2 Latvijā reģistrētiem lauksaimniecības un pārtikas preču piegādātājiem un 8 Eiropas Savienības dalībvalstī reģistrētiem lauksaimniecības un pārtikas preču piegādātājiem. Vienlaikus konstatēts, ka, šajos 14 gadījumos maksājuma nokavējums ir radies divu iemeslu dēļ:
 - a. noteiktais norēķina termiņa pēdējais datums bija brīvdiena un banka nenodrošina maksājumu izpildi brīvdienā. Civillikuma 1498. pants paredz, ka *“Ja termiņš, kurā kaut kam jābūt izdarītam, iekrīt tādā*

² EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2019/633 (2019. gada 17. aprīlis) par negodīgu tirdzniecības praksi starpuņēmumu attiecībās lauksaimniecības un pārtikas piegādes ķēdē, preambulas 17. punkts.

dienā, kurā pēc likuma to nevar izdarīt, tad laiks pienākuma izpildīšanai pagarināms līdz tai termiņam sekojošai dienai, kurā šāda likumiska šķēršļa nav.” Vienlaikus, Civilprocesa likuma 48. panta otrā daļa nosaka, ka “*Ja termiņa pēdējā diena ir sestdiena, svētdiena vai likumā noteikta svētku diena, par termiņa pēdējo dienu skaitāma nākamā darba diena.*” Savukārt Darba likuma 16. panta piektā daļa nosaka, ka “*Ja termiņš izbeidzas nedēļas atpūtas dienā vai svētku dienā, par termiņa pēdējo dienu atzīstama nākamā darbdiena.*” Ņemot vērā minēto, tiesiskās noteiktības un tiesību sistēmas vienotības interesēs ir pamats secināt, ka gadījumā, ja NTPAL noteiktā norēķinu termiņa pēdējā diena iekrīt sestdienā, svētdienā vai likumā noteiktajā svētku dienā un maksājums tiek veikts nākamajā darba dienā, šāds apstāklis pats par sevi nerada pamatu konstatēt NTPAL 5. panta ceturtās vai piektās daļas pārkāpumu.

- b. pastāvēja citi apstākļi, kas ietekmēja faktisko norēķina izpildes brīdi. Proti, no 14 kavētajiem maksājumiem, 5 gadījumos bija radušās tehniskas problēmas vai preču pavaddokumentu kļūdas un 3 gadījumos bija konstatēta līguma noteikumiem neatbilstošas piegādāto preču kvalitātes vai daudzuma prasības. Līdz ar to secināms, ka pastāvēja objektīvi attaisnojami iemesli, kas kavēja Rimi maksājuma izpildi.
- 2) KP ieguva informāciju no vietējiem un ārvalstu lauksaimniecības un pārtikas preču piegādātājiem par sadarbību ar Rimi, tajā skaitā par Rimi rīcību norēķinoties par piegādātajām lauksaimniecības un pārtikas precēm. Piegādātāji apliecināja, ka norādītajos atsevišķajos gadījumos, kad bija radušies maksājumu kavējumi, to iemesli bija saistīti ar grāmatvedības kļūdām vai tehniska rakstura traucējumiem. Tādējādi KP nekonstatēja pazīmes, kas liecinātu par sistemātisku maksājumu termiņu neievērošanu vai tādu Rimi rīcību, kas konkrētajos apstākļos būtu vērtējama kā NTPAL noteikumu pārkāpums. Izvērtējot saņemto informāciju, KP konstatēja, ka aptaujātie lauksaimniecības un pārtikas preču piegādātāji ir apmierināti ar Rimi rīcību norēķinos par piegādātajām lauksaimniecības un pārtikas precēm.

Ņemot vērā iepriekš minēto KP nekonstatē NTPAL 5. panta ceturtās vai piektās daļas pārkāpumu Rimi rīcībā.

Pamatojoties uz Konkurences likuma 8. panta pirmās daļas 4. punktu un Administratīvā procesa likuma 63. panta pirmās daļas 4. punktu, Konkurences padome

nolēma

izbeigt lietas Nr. TL/2.2-6/25/3 “*Par iespējamo NTPAL Negodīgas tirdzniecības prakses aizlieguma likuma 5. panta ceturtās un piektās daļas pārkāpumu SIA “RIMI LATVIA” darbībās*” izpēti.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētāja

Ieva Šmite